

Sedekad dalam Perkembangan: Fakulti Sains Kemanusiaan, 2005-2015

A Decade in the Development: The Faculty of Human Sciences, 2005-2015

**Nazirah Lee, Zanariah Noor, Mohd Faris Dziauddin,
Muhamad Sayuti Hassan@Yahya & Mazdi Marzuki**
Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris
e-mel: nazirah@fsk.upsi.edu.my

Abstrak

Artikel ini bermatlamat untuk mendokumenkan sedekad perkembangan Fakulti Sains Kemanusiaan (FSK), Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), dari 2005 hingga 2015. Bagi mencapai matlamat tersebut kaedah penyelidikan sejarah digunakan. Sumber primer seperti fail-fail dan dokumen lain yang berkaitan dengan sejarah UPSI dan FSK dikumpul dan dianalisis. Hasil daripada penyelidikan yang dibuat ke atas sumber-sumber yang diperolehi maka maklumat berkaitan dengan sejarah penubuhan, kakitangan, pelajar, aktiviti penyelidikan, perundingan, penerbitan dan khidmat masyarakat dipaparkan dalam artikel ini. Sejarah sedekad perkembangan FSK, UPSI yang didokumenkan dalam artikel ini diharapkan dapat menjadi rujukan berguna kepada ahli-ahli fakulti iaitu pentingnya untuk tahu tentang sejarah perkembangan FSK—peranan, pencapaian dan aspirasinya yang merupakan sebahagian daripada visi UPSI.

Kata kunci *Fakulti Sains kemanusiaan, sejarah, perkembangan, program akademik*

Abstract

This article aims to document a decade of the development of the Faculty of Human Sciences (FHS), Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), from 2005 to 2015. To achieve this goal the historical research methods are used. Primary and secondary sources such as files and other documents that are related to the history of UPSI and FHS are collected and analysed. Those sources reveal relevant insights and information on FHS founding history, staffs, students, research activities, consultancies, publications and community services. Subsequently, the findings are captured within this article. This article could be a useful reference to the members of the faculty and its students. This ten-decade documentation offers a deep understanding of FHS formation—its role, achievements and aspiration as an integral part of a larger UPSI's overall vision.

Keywords *Faculty of Human Sciences, history, development, academic programmes*

Pengenalan

Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI) mempunyai rentetan sejarah yang panjang dan signifikan dalam bidang pendidikan di Malaysia bermula semenjak penubuhan Sultan Idris Training College (SITC) pada 1922. Manakala, Fakulti Sains Kemanusiaan (FSK) pula hanya ditubuhkan pada 2005 dengan menggunakan nama Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK). Artikel ini bertujuan untuk mencatatkan perkembangan yang terjadi dalam FSK sempena meraikan sedekad penubuhannya pada Mac 2015. Perbincangan menumpukan kepada perkembangan dalam bidang akademik, pentadbiran dan aktiviti-aktiviti yang dijalankan di FSK. UPSI melakukan penstrukturan semula pada 2010 dan ia memberikan kesan yang besar kepada FSK dari sudut pentadbiran dan juga bidang akademik yang terdapat di FSK. Kajian terdahulu berhubung perkembangan institusi pendidikan seringkali merekodkan perkara-perkara berkenaan dengan tujuan supaya perkembangan dan

sumbangannya dalam masyarakat boleh dijadikan model dan panduan oleh generasi akan datang. Lim Chung Tat (2013) dalam kajian tentang Universiti Malaya sebagai contohnya mendokumenkan proses penubuhan, perkembangan dan pembangunan Universiti Malaya mulai 1949-1985 dengan membincangkan tentang pelbagai aspek berkaitan akademik, jumlah kemasukan pelajar dan sumber manusia di universiti tersebut mengikut tahun/ sesi akademik. Selain itu, kajian berhubung 5sejarah Maktab Perempuan Kolej Tunku Kursiah turut menggunakan pendekatan yang sama. Dalam usaha untuk memperlihatkan sejarah perkembangan maktab tersebut penulis membincangkan tentang proses penubuhan, organisasi pentadbiran, bekas pelajar, bentuk pendidikan dan pencapaian institusi tersebut semenjak zaman pra-merdeka (Hasnah Muhamad Ali *et al.*, 2000).

Selain itu, penulisan sejarah tentang institusi pendidikan seringkali menyentuh tentang peranan dan sumbangan institusi kajian kepada negara. Andi Suwirta (2006) dalam kajian tentang kepentingan pendidikan tinggi kepada guru di Indonesia dan memperlihatkan bahawa universiti pendidikan memainkan peranan penting untuk memperbaiki mutu pendidikan. Manakala, Nopriyasman (2006) dalam perbincangan berhubung perguruan tinggi dan pembangunan bangsa berasaskan kepada sejarah perkembangan Universiti Andalas di Sumatera Barat menyatakan bahawa universiti menyumbang kepada negara dengan melahirkan graduan yang mahir dalam bidang sains dan sentiasa menyumbang untuk mengatasi masalah negara. Jelasnya, kajian berhubung institusi pendidikan seringkali menonjolkan peranan dan sumbangannya kepada masyarakat. Dalam hal ini FSK masih dalam proses awal perkembangan dan cuba memberikan sumbangannya kepada pembangunan negara, khususnya dalam bidang sains kemanusiaan. Ia selari dengan visi FSK untuk “menjadi fakulti yang unggul dan terbilang dalam kesarjanaan dan kepimpinan akademik dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan di peringkat nasional dan antarabangsa” (Buku Panduan Akademik FSK Sesi 2015/2016).

Dari SITC kepada UPSI

SITC merupakan maktab perguruan ternama di Tanah Melayu semenjak penubuhannya. Dalam sejarahnya, pusat latihan perguruan Melayu wujud di Semenanjung Tanah Melayu melalui inisiatif yang dilakukan oleh Raffles. Beliau menubuhkan Kolej Melayu Teluk Belanga (KMTB) pada 1878. Penubuhan KMTB kemudiannya diikuti oleh beberapa maktab lain seperti Maktab Perguruan Taiping (1898), Maktab Melayu Melaka (1900) dan Maktab Melayu Matang (MMM-1913). MMM ditubuhkan kerana kritikan kepada mutu dan kemerosotan pelajaran Melayu yang mula dibincangkan di Perak pada waktu itu (Roff, 2003: 149). Selain itu, kritikan turut mengemukakan masalah untuk mendapatkan guru yang berkelayakan untuk mengajar di sekolah Melayu (Roff, 2003: 150). Justeru, penubuhan maktab perguruan yang boleh menjadi penyelesaian kepada masalah yang timbul mula mendapat perhatian daripada pihak British pada waktu itu.

Tambahan pula, pendidikan di Negeri-negeri Melayu mula berkembang. Ia dipengaruhi oleh tindakan dan pendekatan yang digunakan oleh British yang mewajibkan kanak-kanak lelaki untuk hadir ke sekolah sejak akhir abad ke-19. Sehubungan itu, jumlah pelajar dan sekolah di Negeri-negeri Melayu bertambah mulai awal abad ke-20. Peningkatan jumlah murid dan sekolah kemudiannya menyebabkan keperluan kepada guru-guru Melayu untuk mengajar di sekolah-sekolah Melayu turut meningkat. Untuk mengatasi masalah kekurangan guru dan kemerosotan kualiti pendidikan di sekolah Melayu seperti yang dinyatakan di atas, SITC ditubuhkan untuk menggantikan semua maktab yang sedia ada pada 1922.

Dari sudut sejarahnya, penubuhan Sultan Idris Training College (SITC) bermula dengan cadangan yang dikemukakan oleh R.O.Windstedt, iaitu Penolong Pengarah Pelajaran Negeri-Negeri Selat dan Negeri-Negeri Melayu Bersekutu. Objektif utama beliau adalah untuk menyeragamkan latihan kepada guru-guru Melayu di Semenanjung di samping meminimumkan perbelanjaan kerajaan British dalam hal ehwal pengurusan pendidikan guru (Awang Had Salleh, 1979: 53). Nama Sultan Idris digunakan sempena nama Sultan Perak yang memerintah pada 1887-1916. Baginda terkenal dalam kalangan pentadbir British sebagai seorang yang mempunyai minat dan komitmen tinggi kepada hal ehwal pendidikan orang Melayu (Catatan Maktab Perguruan Sultan Idris, 22 Oktober 1998). Bagi masyarakat Melayu, SITC berperanan sebagai institusi pengajian Melayu yang utama di Semenanjung. Sehubungan itu, ia diberi jolokan sebagai “Suluh Budiman” kerana dianggap sebagai

kemuncak pelajaran Melayu sebelum kewujudan universiti-universiti lain di Semenanjung (*Cenderamata*. Bil 1, 1989: 10). Pelajar-pelajar yang dipilih untuk mendapat pendidikan di SITC kebanyakannya daripada anak golongan petani dan nelayan yang melepasi peperiksaan kelayakan (Roff, 2003:155). Pelajar-pelajar yang mengikuti pendidikan di SITC ini datang dari seluruh Tanah Melayu, termasuk juga daripada Brunei yang mula menghantar pelajarinya pada 1930 (Jatswan S.Sidhu, 1995: 96).

Hakikatnya, SITC bukanlah institusi yang ditubuhkan untuk memperbaiki keadaan masyarakat Melayu. British sebagai kuasa kolonial memastikan kurikulum yang diajarkan kepada penuntut di SITC hanya pada tahap yang rendah. Pelajaran yang diberikan kepada penuntutnya bersifat “agrarian dan vokasional” (Abu Bakar *et al.*, 2000: 61). Kurikulumnya berkisar tentang pertanian, kraftangan, kesihatan dan metodologi pengajaran yang diberikan kepada pelajar SITC dan ia hanya setaraf dengan sekolah menengah (Philip Loh Fook Seng, 1975: 29). Ini dapat dilihat melalui penekanan yang diberikan kepada pelajar SITC adalah untuk pelajaran menulis (Rumi, Jawi dan menulis di papan hitam) dan melukis (pemandangan, model dan ilustrasi) (Abu Bakar *et al.*, 2000: 61). Winstedt yang berperanan besar dalam penubuhan SITC merupakan Penolong Pengarah Pelajaran yang “mengemukakan model pendidikan penjajah yang sempit bertujuan untuk menyekat kemajuan pelajaran Melayu” (Mohd Zamberi Abdul Malek, 2014: 80). Jelasnya, dalam zaman kolonial British, SITC hanya berfungsi sebagai institusi pendidikan yang bertujuan untuk memenuhi keperluan British untuk melangsaikan tanggungjawabnya dalam bidang pendidikan dan ia tidak sama sekali bertujuan untuk mengangkat kedudukan masyarakat Melayu melalui pendidikan. Ia dirancang untuk memenjarakan pemikiran orang Melayu dan mengekalkan mereka dalam bidang pertanian. Justeru, SITC tidak menyediakan pendidikan dalam bahasa Inggeris kerana khuatir pelajar akan terdedah kepada unsur yang menggugat kestabilan penguasaan British. Tambahan pula, SITC adalah institusi pendidikan untuk golongan bawahan dan berbeza dengan *Malay College Kuala Kangsar* (MCKK) yang dikhususkan kepada golongan elit dalam masyarakat Melayu (Roff, 2003:155).

Berbeza dengan hasrat British, pelajar SITC telah memainkan peranan penting dalam menyedarkan masyarakat tentang pemikiran politik dan usaha-usaha untuk memajukan bangsa Melayu. Pelajaran sejarah oleh Buyong Adil, Harun Amin dan Abdul Hadi Hj Hassan (Adnan Nawang, 2007: 138) dan sudut pidato telah berjaya menaikkan semangat patriotik dalam kalangan pelajar. Tambahan pula mereka terdedah kepada perbincangan nasionalisme dalam kalangan masyarakat Indonesia yang sedang giat menuntut kemerdekaan pada waktu itu melalui bahan bacaan yang dijual di pekan Tanjong Malim. Selain itu, Roff (2003) dalam perbincangannya menyatakan bahawa tindakan O.T. Dussek yang mendedahkan pelajar kepada Kesusasteraan Melayu juga merupakan salah satu daripada penyebab kepada munculnya semangat nasionalisme dalam kalangan pelajar SITC (Roff, 2003:160). Jelasnya aktiviti keintelektualan dan pendedahan kepada pendidikan oleh kakitangan Melayu di SITC telah menyebabkan pelajar SITC muncul sebagai penjana semangat cintakan negara dan bangsa. Mohd Zamberi Abdul Malek (2014) menyatakan bahawa SITC adalah lambang dan pengiktirafan kepada martabat bangsa Melayu dan melahirkan ramai cendekiawan Melayu yang menjadi penganjur kebangkitan di Tanah Melayu. Ringkasnya, sejarah SITC memperlihatkan peranan pentingnya dalam perkembangan pemikiran masyarakat Melayu.

Mohammad Muzammil Mohamad Noor (2012) dalam perbincangannya berhubung guru Melayu dan politik Kedah pada 1940-1960 menegaskan bahawa lepasan SITC memainkan peranan penting untuk meningkatkan semangat patriotik di negeri tersebut. Mereka memperjuangkan kepentingan masyarakat Melayu di negeri tersebut bersama-sama guru-guru lain yang merupakan lepasan institusi seperti Kirkby, England dan lulusan madrasah (Mohamad Muzammil Mohamad Noor, 2012:18-29). Ringkasnya, lepasan SITC adalah golongan yang berperanan besar dalam masyarakat sebelum merdeka. Selepas kemerdekaan, nama SITC ditukar kepada Maktab Perguruan Sultan Idris (MPSI) dan tempoh pengajian dilanjutkan daripada tiga tahun kepada lima tahun (*Cenderamata*, 1989: 11). MPSI juga memecahkan tradisi SITC yang dibuka secara eksklusif kepada pelajar lelaki apabila ia mengambil pelajar wanita seramai 140 orang pada 1975.

Foto 1 Puteri Sulung Ibu Kandung Suluh Budiman
Sumber: Cenderamata, Bil. 67, Dec 1975

MPSI kemudiannya dinaiktaraf kepada institut pada 20 Februari 1987. Ekoran itu MPSI mula dikenali pula dengan nama Institut Perguruan Sultan Idris (IPSI). IPSI menawarkan kursus-kursus diploma lepasan sijil bagi guru-guru yang mempunyai pengalaman mengajar di sekolah lebih daripada tiga tahun. Jenis kursus dan tempohnya ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1 Program dan tempoh pengajian di IPSI

Nama Program	Tempoh Pengajian
Diploma Keguruan	1 tahun
Kursus Sijil Lanjutan Keguruan	1 tahun
Kursus Guru Besar	6 bulan
Kursus Peningkatan Keilmuan Keguruan	6 Minggu

Sumber: Majalah Cenderamata. Bil. 1, 1989: 11

Selain daripada kursus yang disenaraikan dalam Jadual 1, IPSI turut menawarkan Kursus Perguruan Lepas Ijazah (satu tahun) dan Kursus Asas Perguruan (*Cenderamata*, 1989: 11). Kursus Asas Perguruan dijalankan selama 18 bulan dan ia merupakan kursus asal yang wujud semenjak 1922 (*Cenderamata*, 1989: 11). Secara keseluruhannya, Kursus Asas Perguruan di IPSI menawarkan pengajian dalam empat bidang seperti berikut:

- i. Perguruan Sekolah Rendah - Pengajian Melayu,
- ii. Perguruan Sekolah Rendah- Pengajian Inggeris,
- iii. Perguruan Sekolah Menengah - Pengajian Melayu dan Pengajian Seni, dan
- iv. Perguruan Sekolah Menengah - Pengajian Sejarah dan Pengajian Seni.

Lepasan IPSI akan bertugas di sekolah rendah atau sekolah menengah mengikut kursus yang mereka ikuti di institut berkenaan (*Cenderamata*, 1989: 11). Ekoran daripada reputasinya dalam bidang pendidikan, IPSI dinaiktaraf kepada universiti pada 1997 dan dikenali dengan nama Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI). Ia ditubuhkan berasaskan kepada dua perintah, iaitu Perintah Universiti (Perbadanan) 1997 dan Perintah Universiti Pendidikan Sultan Idris (Kampus) (Abu Bakar *et al.*, 2000: 61). Naib Canselor yang pertama adalah Dr Ashari Che Mat dan beliau dibantu oleh Dr Abu Bakar Nordin (A.Halim Ali & Raja Ahmad Shalaby, 2012: 17).

Pada awal penubuhannya, terdapat empat buah fakulti yang beroperasi di UPSI iaitu Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia, Fakulti Sains Sosial dan Kesenian, Fakulti Bahasa dan Fakulti Sains dan Teknologi. Semua fakulti ini menawarkan ijazah dalam bidang pendidikan. Sehubungan itu UPSI tidak hanya menguruskan program latihan tetapi mengendalikan proses pendidikan dan pembudayaan ke arah pembinaan dan pengukuhan sebuah peradaban bangsa (Abu Bakar *et al.*, 2000:167). Selari dengan misi untuk membangun dan mengukuhkan peradaban tersebut, UPSI kemudiannya menubuhkan dua buah lagi fakulti iaitu Fakulti Teknologi dan Maklumat serta

Fakulti Perniagaan dan Ekonomi pada 2003. Mulai 1997 sehingga 2003, pelajar yang menuntut di UPSI boleh dibahagikan kepada dua kumpulan iaitu pelajar yang mengikuti pengajian di kampus UPSI Tanjong Malim dan pelajar di Program Khas Pengijazahan Guru (PKPG) yang menuntut di maktab-maktab di luar UPSI seperti Maktab Perguruan Pulau Pinang, Maktab Perguruan IPDA dan lain-lain.

Selepas lapan tahun penubuhannya, UPSI menambah dua lagi fakulti yang baru. Fakulti-fakulti tersebut adalah Fakulti Sains Sukan (FSS) yang ditubuhkan secara rasmi pada 1 Februari 2005 (Fail Penstrukturan Universiti). FSS ditubuhkan untuk melahirkan graduan yang berilmu pengetahuan, berkemahiran dan berketrampilan dalam bidang sains sukan, pendidikan jasmani dan sains kejurulatihan. Seterusnya pada 1 Mac 2005, FSSK ditubuhkan dan menjadi fakulti ke-lapan yang ditubuhkan di UPSI. Fakulti terakhir yang ditubuhkan buat masa ini adalah Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional ditubuhkan pada 2010 setelah mendapat kelulusan Mesyuarat Senat Kali ke 63, Bil 2 (2008) pada 18 Mac 2008 dan diluluskan oleh Mesyuarat Lembaga Pengarah (LPU) pada 21 Disember 2009. Fakulti ini berasal daripada Unit Kemahiran Hidup di Fakulti Seni dan Muzik. Ia kemudiannya dinaikkan taraf kepada Jabatan Pendidikan Teknikal dan Vokasional pada 1 November 2008 (Kertas Cadangan Penubuhan Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional, UPSI).

Jelasnya dalam tempoh 12 tahun penubuhannya, UPSI mempunyai sembilan buah fakulti yang menawarkan 38 program di peringkat ijazah pertama dan program-program pengajian lain di peringkat diploma dan juga pasca siswazah (Kertas Dasar, Penstrukturan dan Penjenamaan semula fakulti-fakulti di UPSI). Perubahan besar berlaku di UPSI apabila penstrukturan semula dilakukan mulai 2009. Nama-nama fakulti diubah dengan tujuan “supaya fakulti-fakulti yang beroperasi di UPSI dapat dimantapkan, mendapat imej baharu dan mengumpulkan pakar-pakar mengikut bidang dalam fakulti yang bersesuaian” (Kertas Dasar, Penstrukturan dan Penjenamaan semula Fakulti-fakulti di UPSI). Ringkasan maklumat berhubung perubahan tersebut adalah seperti dalam Jadual 2.

Jadual 2 Nama fakulti selepas Penstrukturan Universiti, 2010

Nama sedia ada	Nama Baharu
Fakulti Sains dan Teknologi	Fakulti Sains dan Matematik
Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia	Fakulti Pendidikan dan Pembangunan Manusia
Fakulti Sains Sukan	Fakulti Sains Sukan dan Kejurulatihan
Fakulti Perniagaan dan Ekonomi	Fakulti Pengurusan dan Ekonomi
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan	Fakulti Sains Kemanusiaan
Fakulti Bahasa	Fakulti Bahasa dan Komunikasi
Fakulti Seni dan Muzik	Fakulti Muzik dan Seni Persembahan
Fakulti Teknologi Maklumat	Fakulti Seni, Pengkomputeran dan Industri Kreatif
	Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional

Sumber: Kertas Dasar, Penstrukturan dan Penjenamaan semula Fakulti-fakulti di UPSI

Dalam tempoh 93 tahun sejak penubuhan SITC sehingga era UPSI, perkembangan pesat berlaku di institusi ini. Fokus utama sepanjang penubuhannya adalah pendidikan namun tahap pendidikan yang ditawarkan adalah berbeza. Ini dilihat kepada perubahan tahap kurikulum bertaraf sekolah menengah ketika SITC kepada pengenalan ijazah di peringkat Doktor Falsafah pada zaman UPSI. Usaha untuk meningkatkan taraf UPSI dalam bidang pendidikan dilakukan secara berterusan. Jumlah program yang ditawarkan di kesemua sembilan fakulti yang disenaraikan di atas pula mampu memenuhi keperluan dalam bidang pendidikan negara. Dari sudut infrastrukturnya, UPSI telah berkembang dan beroperasi di dua buah kampus iaitu kampus Sultan Abdul Jalil Shah dan Kampus Sultan Azlan Shah di Proton City. Dengan sejarah kecemerlangan guru-guru lepasan SITC, MPSI dan IPSI, UPSI menggalas tanggungjawab yang besar untuk memastikan graduan lepasannya mempunyai nilai dan kualiti yang menyamai atau mengatasi ‘senior’ mereka. Sehubungan itu, UPSI menyatakan dalam visinya bahawa UPSI mahu “menjadi universiti yang bitara, cemerlang dalam kepimpinan pendidikan berlandaskan kegemilangan sejarah serta menerajui perubahan global”.

Sejarah Penubuhan Fakulti Sains Kemanusiaan (FSK)

FSK ditubuhkan secara rasmi pada 1 Mac 2005 dengan nama Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK) (Kertas Cadangan Penstrukturan Nama Jabatan, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Dlm. Memo daripada Dekan FSSK kepada Timbalan Naib Canselor (Akademik & Antarabangsa) 26 April, 2010). Ringkasan eksekutif kepada kertas cadangan penubuhan FSSK menyatakan bahawa penubuhan fakulti ini bertujuan untuk membolehkan UPSI “untuk menegenahkan disiplin-disiplin ilmu kemanusiaan dan kemasyarakatan yang relevan dalam memenuhi tuntutan perkembangan global dan memastikan pembentukan negara-bangsa wujud dengan seimbang” (Ringkasan Eksekutif). Cadangan penubuhan FSSK di UPSI telah mendapat kelulusan daripada Senat Universiti pada 28 Ogos 2000 dan Lembaga Pengarah Universiti pada 12 September 2000 (Ringkasan Eksekutif). Namun begitu, sejarah kewujudan bidang sains sosial di Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI) bermula lebih awal daripada tarikh tersebut. Ini kerana, Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi yang merupakan dua buah jabatan awal yang beroperasi semasa penubuhan FSK telah pun beroperasi di dalam Fakulti Sains Sosial dan Kesenian sejak 1999. Namun begitu, ia hanya dikendalikan sebagai program sahaja dan status itu dikekalkan walaupun Fakulti Sains Sosial dan Kesenian bertukar nama kepada Fakulti Seni dan Muzik pada 2002.

Setelah ditubuhkan secara rasmi, FSK kekal beroperasi di Kompleks Muzik bersama Fakulti Seni dan Muzik sehingga Ogos 2005. Dekan Pertama yang menerajui FSK adalah Prof. Madya Dr. Adnan Mohd Nawang yang dilantik pada 1 Mac 2005. Dari tahun 2005 hingga 2015, terdapat lima orang yang telah berkhidmat sebagai dekan di FSK seperti senarai berikut:

- Prof. Dr. Adnan Mohd Nawang (2005-2009)
- Dr Ibrahim Hashim (2009-2010)
- Prof. Dr. Azizi Muda (2010-2011)
- Prof. Dr. Zainudin Othman (2011-2013 dan 2015–kini)
- Prof. Dr. Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah (2013-2015)

Penolong Pendaftar pula dikongsi dengan Fakulti Seni dan Muzik sebelum FSK menerima Penolong Pendaftar pertamanya, En Zahrullail Hj Ahmad yang mula berkhidmat kepada FSK pada Ogos 2005. Pada bulan yang sama FSK telah berpindah ke tingkat empat Kompleks Malim Sarjana dan kekal beroperasi di bangunan berkenaan sehingga kini. Prasarana lain yang dimiliki oleh FSK pada waktu itu adalah Makmal Sejarah dan Makmal Geografi yang digunakan untuk dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang dijalankan.

FSK bergerak di atas motto “Berilmu, Berbudi, Berbudaya” dalam usaha menyediakan tahap perkhidmatan yang bermutu dan mampu mengangkat nama FSK dalam bidang sains kemanusiaan. Dalam usaha untuk mempertingkatkan lagi kecemerlangan di FSK dengan menjurus kepada bidang yang signifikan dengan penubuhannya, nama FSSK telah diubah kepada FSK pada 4 September 2009. “Dua mesyuarat yang melibatkan pengurusan dan profesor kanan yang diadakan pada 29 Jun 2009 dan 9 Julai 2009” berpendapat bahawa nama FSSK “tidak begitu menjurus (terlalu luas) kepada bidang-bidang sedia ada yang ditawarkan di FSSK” pada waktu itu (Kertas Cadangan Penstrukturan Nama Jabatan, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Dlm. Memo daripada Dekan FSSK kepada Timbalan Naib Canselor (Akademik & Antarabangsa), 26 April, 2010). Namun begitu, FSK “...tidak mengenenikan kepentingan disiplin ilmu sains sosial kerana nama baharu ini dapat menyediakan platform yang sesuai (*accommodate*) untuk pelbagai disiplin ilmu dalam kelompok sains sosial...” (Kertas Cadangan Penstrukturan Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, UPSI). Namun, selepas penukaran nama tersebut, FSK mengekalkan moto asalnya iaitu “Berilmu, Berbudi, Berbudaya” dan penggunaan warna rasmi fakulti iaitu *torquoise*.

Tujuan utama penubuhan FSK pada 2005 adalah untuk memantapkan bidang pendidikan negara dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan (Kertas Cadangan Penstrukturan Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, UPSI). Kertas cadangan penubuhan FSSK menyatakan bahawa ia bertujuan untuk melahirkan “graduan yang mampu menguasai pengetahuan yang seimbang dari segi teori dan amali dalam bidang yang mereka pelajari, bersifat luwes dan mempunyai ciri-ciri profesional sebagai graduan guru” (Ringkasan Eksekutif). Bagi mencapai objektif tersebut FSK menawarkan ijazah-ijazah Sarjana Muda Pendidikan dalam bidang sains kemanusiaan. Ini kerana ia menepati tujuan awal penubuhan FSK yang mahu melahirkan guru yang unggul dalam bidang ilmu yang berkaitan (Buku

Panduan FSSK, Sesi 2005/06). Selain itu, perancangan untuk mewujudkan program-program baharu yang dilihat akan memantapkan lagi operasi FSK sebagai fakulti telah dijalankan. Antaranya, gerak kerja untuk menggubal kurikulum program Moral dan Pengajian Malaysia telah dijalankan mulai suku akhir tahun 2003. Ringkasnya, penubuhan FSK berkait rapat dengan keinginan untuk menyediakan guru yang berkualiti dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan. Ini kerana kestabilan dalam bidang sains sosial adalah kunci utama kepada kewujudan masyarakat yang sejahtera dan negara yang berkembang maju.

FSK: Sedekad dalam Perkembangan

Kakitangan

Dalam sedekad penubuhannya, jumlah kakitangan yang bertugas di FSK sentiasa meningkat dari semasa ke semasa. Secara umumnya, kakitangan yang bertugas di FSK boleh dibahagikan kepada dua kumpulan. Kumpulan pertama adalah kakitangan akademik dan kumpulan kedua, merujuk kepada kumpulan pengurusan dan sokongan. Jumlah kakitangan yang berkhidmat dalam FSK meningkat dari semasa ke semasa. Jadual 3 memperlihatkan perkembangan jumlah kakitangan akademik di FSK sepanjang sedekad penubuhannya.

Jadual 3 Jumlah kakitangan akademik serta kakitangan pengurusan dan sokongan mengikut tahun

Jabatan /Tahun	2006 (Disember)	2009 (Jun)	2015 (Jun)
Sejarah	11	14	16
Geografi	11	13	15
Moral	3	8	11
Pengajian Islam	13*	12	19
JPPK	Tiada	11	17
Jumlah	38	58	78
Pengurusan dan Sokongan	9	16	17
Jumlah keseluruhan	47	74	95

*Jabatan Tamadun Islam dan Tamadun Asia (TITAS) pada waktu itu

Jabatan-Jabatan

Secara umumnya, Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi melalui proses perkembangan yang sama di awal kewujudannya di UPSI. Kedua-duanya diiktiraf sebagai program di UPSI setelah penilaian dan perbincangan mengenainya diluluskan dalam mesyuarat Fakulti Sains Sosial dan Kesenian Kali ke-12 Bil 3/99 pada 13 April 1999 dan juga mesyuarat Jawatan Kuasa Akademik Kali ke-8, Bil 5/2000 pada 10 Julai 2000. Manakala di peringkat Senat dan Lembaga Pengarah Universiti, cadangan tersebut diluluskan pada 12 Ogos 2000 dan 12 September 2000 (Memorandum Pengiktirafan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Geografi) dengan Kepujian; Memorandum Pengiktirafan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Sejarah) dengan Kepujian). Di awal penubuhannya pada 1999, Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi dikenali sebagai Program Sejarah dan Program Geografi (Fail Pangkalan Data, Jabatan Sejarah Fakulti Seni dan Muzik). Selari dengan penubuhan program-program ini, Program Minor Sejarah dan Program Minor Geografi ditawarkan pada semester pertama sesi 1999/2000. En. Rozeman Hasan dan En. Mohammad Suhaily Yusri bin Che Ngah bertanggungjawab menguruskan program-program ini. Kedua-dua program ini kemudiannya digabungkan sebagai Program Sejarah dan Geografi di bawah pengurusan En. Mohammad Suhaily Yusri bin Che Ngah sebagai penyelaras program sehingga tahun 2003. Kedua-dua program ini kemudiannya kembali diasingkan pentadbirannya dan masing-masing dikenali sebagai Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi. Jabatan

Sejarah diketuai oleh En. Ahmad Zainudin bin Husin, manakala En. Mohmadisa bin Hashim dipertanggungjawabkan sebagai ketua Jabatan Geografi pada tahun 2004.

Selain daripada Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi, program Pendidikan Moral juga beroperasi di FSK di awal penubuhannya. Gerak kerja penubuhan program Pendidikan Moral mula dijalankan pada 2003 dan ianya adalah selaras dengan kehendak Kementerian Pendidikan Malaysia pada waktu itu yang menetapkan bahawa semua guru di sekolah-sekolah menengah di bawah kelolaan Kementerian Pendidikan Malaysia mestilah terdiri daripada guru siswazah. Program ini dibentuk berasaskan kepada matlamat untuk memberikan kemahiran akademik dan pedagogi dalam disiplin moral kepada pelajar-pelajarnya (Ringkasan Eksekutif, Cadangan Penawaran Program Akademik Baru (*sic*) [Moral]). Lembaga Pengarah Universiti telah meluluskan permohonan untuk menubuhkan program Pendidikan Moral pada 17 Ogos 2004, manakala Jabatan Pendidikan Tinggi meluluskannya pada 16 Mac 2005. Sebaik sahaja mendapat kelulusan, program Pendidikan Moral menawarkan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Pendidikan Moral) dengan Kepujian.

Seterusnya, pada Ogos 2005, bidang pengajian yang ditawarkan di FSK semakin bertambah apabila Jabatan Tamadun Islam dan Tamadun Asia (TITAS), berpindah dari Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia (FSKPM) ke dalam FSK. Ia membawa bersama fungsi asalnya untuk menawarkan kursus-kursus asas universiti iaitu kursus TITAS dan Hubungan Etnik kepada pelajar-pelajar UPSI. Selain itu, TITAS juga menawarkan Program Minor Pendidikan Islam serta kursus-kursus Bidang Tumpuan Pendidikan Islam bagi program Pendidikan Sekolah Rendah yang dijalankan oleh Jabatan Pendidikan Sekolah Rendah, FSKPM. Usaha untuk mengembangkan jabatan ini dilakukan dengan aktif sebaik sahaja ia ditempatkan di bawah FSK. Hasil usaha tersebut, pihak fakulti berjaya mendapatkan kelulusan daripada Kementerian Pengajian Tinggi untuk menawarkan program Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Pendidikan Islam) dengan Kepujian mulai 2007. Ekoran daripada itu, Jabatan TITAS dibubarkan pada 2009. Seramai sebelas orang kakitangan akademik yang bertugas di bawah Jabatan TITAS diserapkan ke dalam Jabatan Pengajian Islam. Manakala lima orang daripada mereka meneruskan khidmat di bawah Jabatan Pengajian Malaysia. Dr Ahmad Sohaimi Md Lazim ditugaskan sebagai Ketua Jabatan yang pertama di Jabatan Pengajian Malaysia.

Ringkasnya pada 2009, FSK mempunyai lima buah jabatan iaitu Jabatan Sejarah, Jabatan Geografi, Jabatan Pengajian Islam, Jabatan Moral dan Jabatan Pengajian Malaysia. Walau bagaimanapun, penstrukturan semula universiti yang dirancang dan dibincangkan pada 2009 memberi kesan besar kepada FSK. Ini kerana lima jabatan yang asal telah dirombak dan FSK kini hanya mempunyai empat jabatan sahaja. Dalam proses penstrukturan tersebut, jabatan-jabatan yang ada di FSK memohon untuk menggunakan nama baharu yang lebih sesuai dengan ijazah dan program yang dijalankan. Namun begitu, dua jabatan kekal dengan nama yang sedia ada iaitu Jabatan Pengajian Islam dan Jabatan Sejarah. Jabatan Sejarah kekal dengan nama asalnya apabila nama baru yang dicadangkan iaitu Jabatan Sejarah dan Arkeologi ditolak oleh Lembaga Pengarah Universiti (Surat daripada Pegawai Khas Naib Canselor (Akademik dan Antrabangsa) kepada Dekan Fakulti Sains Kemanusiaan Jun 17, 2010). Jabatan Geografi bertukar nama kepada Jabatan Geografi dan Alam Sekitar. Sementara itu, Jabatan Moral dan Pengajian Malaysia digabungkan di bawah nama Jabatan Pengajian Kemasyarakatan dan Kenegaraan.

Program Akademik

Program akademik terawal yang ditawarkan dalam FSK adalah Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Geografi) dengan Kepujian dan juga Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Sejarah) dengan Kepujian. Kertas cadangan program Ijazah Sarjana Muda dalam bidang sejarah dan juga bidang geografi dibentangkan kepada Jawatan Kuasa Pendidikan Tinggi Bil. 10, 2002 pada 30 September 2002 dan diluluskan untuk pengambilan pelajar major pada semester kedua, sesi 2002/2003 (Fail Pangkalan Data, Jabatan Sejarah Fakulti Seni dan Muzik). Dengan kelulusan tersebut, jabatan-jabatan ini mengambil pelajar untuk program major. Pengambilan kali pertama Jabatan Sejarah menerima masuk 61 orang pelajar manakala Jabatan Geografi seramai 59 orang. Pelajar-pelajar yang mendaftar dikehendaki untuk mengikuti dan menamatkan tempoh pengajiannya dalam tempoh 6-12 semester (Panduan Peraturan Akademik, Universiti Pendidikan Sultan Idris, 2004).

Selepas penubuhan FSK secara rasmi, tiga lagi program akademik pada peringkat sarjana muda telah ditawarkan. Program pertama adalah Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Pendidikan Moral) yang bermula pada semester kedua sesi 2004/2005. Program Pendidikan Moral mula menerima pelajar pertamanya seramai dua orang dan pada semester pertama sesi 2005/06, Program Pendidikan Moral menerima 82 orang pelajar. Selain daripada pelajar di UPSI, Jabatan Moral turut menawarkan Program Khas Pensiswazahan Guru (PKPG) dengan kerjasama Maktab Perguruan Tengku Ampuan Afzan, Kuala Lipis Pahang. Program seterusnya adalah Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Pendidikan Islam) dan Ijazah Sarjana Muda Pengajian Malaysia dengan Pendidikan. Kesemua tiga program ini menggunakan struktur pengajian yang sama seperti kursus yang dijalankan di Jabatan Sejarah dan Jabatan Geografi, iaitu selama empat tahun. Kedua-dua program ini menerima pelajar pertama pada sesi 2007/2008. Jabatan Pengajian Islam menerima 140 orang pelajar, manakala Jabatan Pengajian Malaysia menerima 312 orang pelajar.

Walaupun mempunyai struktur pengajian yang sama, jumlah jam kredit yang perlu disempurnakan sebelum pelajar layak bergraduasi adalah berbeza mengikut jabatan. Pelajar di Jabatan Sejarah perlu menyempurnakan 127 jam kredit (Memorandum Pengiktirafan Ijazah Sarjana Muda Sejarah dengan Kepujian, Jabatan Sejarah FSSK). Manakala pelajar di Jabatan Geografi dan Jabatan Moral pula disyaratkan untuk menyempurnakan 128 jam kredit (Memorandum Pengiktirafan Ijazah Sarjana Muda Geografi dengan Kepujian, Jabatan Geografi FSSK; Buku Panduan FSSK, Sesi 2005/2006). Seterusnya, pelajar yang mengikuti Ijazah Sarjana Muda Pengajian Malaysia dengan Pendidikan pada 2007/2008 pula perlu menyelesaikan 141 jam kredit, manakala pelajar yang mendaftar pada sesi 2008/2009 hanya perlu menyelesaikan 136 kredit sahaja.

Jumlah jam kredit yang perlu diselesaikan oleh pelajar berubah setelah berlakunya semakan semula program pada 2013-2014. Bagi pelajar yang mengikuti pengajian mulai sesi 2014/2015 di Jabatan Sejarah, Jabatan Geografi, Jabatan Pengajian Islam dan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan Moral, mereka perlu menyelesaikan 134 kredit sebelum layak bergraduasi. Manakala pelajar yang mengikuti pengajian dalam bidang Pengajian Malaysia perlu menyempurnakan 140 jam kredit. Hal ini disebabkan oleh wujudnya pertambahan subjek yang wajib diambil oleh pelajar iaitu kursus wajib universiti dan juga kursus major program berkenaan.

Buku Panduan Akademik FSK bagi Sesi 2014/2015 menyatakan bahawa FSK merupakan sebuah fakulti yang berkembang pesat dalam UPSI. Ia boleh disandarkan kepada jumlah pelajar yang mendaftar masuk dalam setiap sesi pengajian. Walaupun ia tidak memperlihatkan pertambahan secara berterusan, namun berdasarkan kepada jumlah kemasukan pelajar secara keseluruhannya di dalam UPSI, jumlah tersebut merupakan jumlah yang besar. Jadual 4 memperlihatkan jumlah kemasukan pelajar ke FSK.

Jadual 4 Jumlah kemasukan pelajar FSK mengikut sesi

Sesi Pengajian	Jumlah Pelajar
2002/2003	125
2003/2004	146
2004/2005	81
2005/2006	261
2006/2007	381
2007/2008	1036
2008/2009	690
2009/2010	864
2010/2011	651
2011/2012	626
2012/2013	260
2013/2014	394
2014/2015	573

Sumber: Bahagian Akademik, UPSI (2015)

Pelajar yang mengikuti pengajian di FSK dipastikan supaya menyelesaikan pengajian mereka dalam tempoh yang ditetapkan. Ini kerana objektif kualiti FSK menetapkan bahawa sekurang-kurangnya 95 peratus pelajar sepenuh masa peringkat sarjana muda di FSK bergraduasi dalam tempoh masa yang ditetapkan. Maklumat berhubung jumlah graduan mengikut tahun adalah sebagaimana yang dinyatakan di dalam Jadual 5.

Jadual 5 Bilangan graduan mengikut tahun

Tahun	Bilangan
2006	58
2007	172
2008	117
2009	254
2010	336
2011	507
2012	1123
2013	916
2014	650
Jumlah Keseluruhan	4133

Sumber: Bahagian Akademik, UPSI (2015)

Di peringkat sarjana muda, FSK sehingga 2006 menawarkan program pengajian minor kepada pelajar di luar fakulti dan pelajar di dalam FSK sendiri. Program minor ini adalah Program Minor Sejarah, Program Minor Geografi, Program Minor Pendidikan Moral, Program Minor Pendidikan Islam dan Program Minor Pengajian Am. Selain kursus minor, FSK turut menawarkan kursus “Bidang Tumpuan” secara khusus kepada pelajar yang mengikuti program Pendidikan Sekolah Rendah. Jabatan Pengajian Islam mengendalikan Bidang Tumpuan Pendidikan Islam. Manakala, Jabatan Geografi dan Jabatan Sejarah berkongsi tanggungjawab untuk mengelolakan kursus dalam “Bidang Tumpuan Kajian Tempatan” (Prospektus Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia 2005/2006).

Di peringkat universiti, FSK bertanggungjawab untuk menawarkan kursus universiti iaitu TITAS yang dikenali sebagai kursus TITAS I dan TITAS II. Walau bagaimanapun, kursus ini diubahsuai berikutan arahan yang diberikan oleh Jabatan Pengajian Tinggi agar kursus Hubungan Etnik diperkenalkan. Sehubungan itu, mulai semester kedua, sesi 2005/2006, kursus TITAS I dan TITAS II dirangkumkan menjadi satu kursus untuk memberi laluan kepada kursus Hubungan Etnik yang menekankan kepada persefahaman kaum bagi mewujudkan generasi yang memahami dan menghormati kepelbagaian agama, kaum dan budaya yang wujud di Malaysia (Laporan Perancangan Kursus TITAS di UPSI, Julai 2005). Ringkasnya, FSK menawarkan empat jenis kursus iaitu, kursus universiti, kursus major, minor, dan bidang tumpuan. Sehubungan itu, FSK mengendalikan jumlah pelajar yang besar hampir setiap semester.

Perubahan berlaku setelah UPSI melalui proses penstrukturan semula. JPKK tidak lagi menawarkan Program Minor Pengajian Am. Manakala Jabatan Pengajian Islam pula menawarkan program minor baru yang dikenali sebagai Program Minor Pengajian al-Quran dan al-Sunnah yang hanya dibuka kepada pelajar di Jabatan Pengajian Islam sahaja. Program Minor Sejarah, Program Minor Geografi, Program Minor Pendidikan Moral dilaksanakan sehingga kini dan Program Minor Pendidikan Islam yang sebelum ini ditawarkan kepada pelajar-pelajar dari program-program selain Program Pendidikan Islam dijumlahkan pada tahun 2010. Manakala untuk kursus peringkat universiti, JPKK menawarkan kursus TITAS, Hubungan Etnik dan Pengajian Kenegaraan kepada pelajar ijazah sarjana muda dan diploma. Manakala pelajar yang mengikuti pengajian Ijazah Sarjana Muda Pendidikan pula mengikuti kursus Kenegaraan dan Falsafah Ilmu.

Program pengajian di peringkat pasca siswazah mula ditawarkan pada 2006. Ia meliputi Diploma Perguruan Lulusan Ijazah (DPLI), Sarjana dan Doktor Falsafah melalui penyelidikan. Program DPLI yang ditawarkan adalah DPLI (Sejarah), DPLI (Geografi), DPLI (Pendidikan Islam), DPLI (Pendidikan Moral), DPLI (Sivik dan Kewarganegaraan) dan DPLI (Pengajian Am). Manakala pada peringkat Sarjana, Jabatan Sejarah menawarkan Sarjana Sastera (Sejarah Malaysia) dan Sarjana

Sastera (Sejarah Asia Tenggara). Manakala Jabatan Geografi menawarkan Sarjana Sastera (Geografi). Jabatan Pengajian Islam menawarkan Sarjana Sastera (Usuluddin), Sarjana Sastera (Syariah) dan Sarjana Pendidikan (Pendidikan Islam). Jabatan Pendidikan Moral menerima pelajar sarjana pertama yang diterima masuk adalah dalam bidang Pendidikan Moral pada 2011 dan ia kemudiannya diikuti oleh pelajar dalam bidang Pengajian Malaysia pada 2012. Jadual 6 menunjukkan jumlah pelajar Sarjana di FSK mengikut tahun.

Jadual 6 Pelajar peringkat Sarjana di FSK

Tahun	Jumlah
2007	13
2008	18
2009	24
2010	32
2011	42
2012	78

Sumber: Fail Pengurusan Program Pengajian Siswazah, FSK

Bagi pengajian di peringkat doktor falsafah, Jabatan Sejarah dan Pengajian Islam, masing-masing menawarkan dua jenis pengajian iaitu doktor falsafah dalam bidang Sejarah Malaysia dan Asia Tenggara, dan Jabatan Pengajian Islam menawarkan ijazah doktor falsafah dalam bidang Syariah, Usuludin dan Pendidikan Islam. Jabatan Geografi pula menawarkan ijazah doktor falsafah dalam bidang Geografi. Jadual 7 menunjukkan jumlah pelajar peringkat Doktor Falsafah di FSK.

Jadual 7 Pelajar peringkat Doktor Falsafah di FSK

Tahun	Jumlah
2007	1
2008	1
2009	2
2010	15
2011	23
2012	37

Sumber: Fail Pengurusan Program Pengajian Siswazah, FSK

Aktiviti Akademik FSK

Sepanjang sedekad penubuhannya, kakitangan FSK giat menyumbang dalam dunia akademik dan kemasyarakatan. Usaha-usaha tersebut digalakkan oleh pihak pentadbiran FSK demi untuk membudayakan keintelektualan dan kesarjanaan di fakulti. Penyelidikan adalah salah satu daripada aktiviti yang dijalankan oleh kakitangan akademik secara berterusan. Ia dijalankan di bawah beberapa skim di bawah Geran Penyelidikan Univerisiti (GPU) dan geran daripada pihak luar seperti FRGS, ERGS, RAGS, RACE dan insituti-institusi tertentu. Antara institusi berkenaan adalah Institut Penyelidikan Pembangunan Belia, RISDA, AKEPT, JPT KPM, IDR, Muzium Kedah dan INTEL.

Agak sukar untuk mendapatkan jumlah sebenar penyelidikan yang telah dijalankan kerana terdapat kakitangan yang sudah pun bersara atau berpindah ke institusi lain. Namun begitu, berikut disenaraikan jumlah penyelidikan yang telah dijalankan oleh kakitangan yang sedang berkhidmat di FSK sehingga Mei 2015.

Jadual 8 Jumlah Penyelidikan kakitangan FSK mengikut Jabatan

Jabatan/Jenis Penyelidikan	GPU	FRGS	ERGS	RAGS	RACE	Institusi Luar	Jumlah
Geografi	44	8	3	5	1	3	64
Sejarah	14	2	0	1	0	3	20
Pengajian Islam	16	2	0	2	0	4	24
JPKK	25	0	1	0	0	1	27
Jumlah	99	12	4	8	1	11	135

Selain daripada penyelidikan, FSK menganjurkan aktiviti yang mengumpulkan dan menemukan ahli akademik. Terdapat pelbagai wacana ilmu telah dianjurkan oleh FSK bagi menyediakan platform kepada pensyarah dan pelajar untuk menambah ilmu pengetahuan. FSK melancarkan pelbagai program perkongsian ilmu yang bersifat rentas disiplin dan telah direalisasikan melalui pelbagai wacana seperti seminar, memorandum persefahaman dengan pihak luar dan syarahan akademik. Wacana ini adalah sebahagian daripada usaha bagi memasyarakatkan ilmu pengetahuan dalam kalangan pelajar dan juga kakitangannya. Selain berfungsi sebagai menyalurkan perkembangan ilmu dalam pelbagai bidang, wacana ilmu seperti ini mampu membantu menjadikan FSK sentiasa relevan dengan arus semasa.

Sepanjang sedekad penubuhannya, FSK telah menganjurkan beberapa seminar pada peringkat antarabangsa. Antaranya adalah *International Conference on Human Sciences, 2015* (ICHSUPSI 2015) pada 7-9 April 2015. Ia berjaya menarik penyertaan daripada pelbagai universiti di Malaysia di samping beberapa peserta dari luar negara. Manakala di peringkat kebangsaan, ia dianjurkan secara berkala oleh jabatan-jabatan di FSK. Jabatan Geografi sebagai contohnya menganjurkan seminar peringkat kebangsaan setiap dua tahun. Selain itu, Jabatan Sejarah dan JPKK sebagai contohnya bekerjasama menganjurkan seminar, dan yang terkini dijalankan pada 2014 iaitu *Seminar Intelektual*. Selain itu, ceramah bersiri juga dianjurkan di Jabatan Sejarah dengan menjemput ahli akademik dari institusi luar untuk memberikan pendedahan kepada pelajar dan kakitangan berhubung perkembangan terkini dalam bidang Sejarah.

FSK turut menganjurkan syarahan akademik dari semasa ke semasa. Pada Mac 2015, FSK dengan kerjasama Kedutaan Amerika Syarikat telah dianjurkan satu sesi syarahan akademik di Sri Tanjung UPSI. Sesi ini memberi peluang kepada pelajar dan kakitangan di FSK untuk mendengar dan berkongsi pendapat dengan Pemegang Basiswa Fulbright, Dr Elizabeth Abele tentang isu-isu berhubung wanita. Program perkongsian ilmu ini juga melibatkan pelbagai pihak luar kampus, contohnya, FSK berjaya menganjurkan "*Dialog Strategik Pembangunan Negeri Terengganu*." Sesi dialog ini adalah hasil kerjasama FSK dengan Pejabat EXCO Pendidikan Negeri Terengganu.

FSK juga menganjurkan *Seminar Hak Asasi Manusia* dengan kerjasama *Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM)* bagi meningkatkan kesedaran hak dalam kalangan pelajar di FSK dan UPSI secara amnya. Tidak ketinggalan juga, pelbagai siri syarahan juga dianjurkan di peringkat FSK seperti Syarahan Kenegaraan yang bertajuk "*Raja-raja Melayu dan Kemerdekaan*" yang disampaikan Prof Datuk Dr Abdullah @ Zakaria bin Ghazali. *Program Training of Trainers (TOT)* Kenegaraan pula dianjurkan pada 1 Oktober 2014 yang dikendalikan oleh penceramah jemputan iaitu Profesor Dr Jayum anak Jawan dari Universiti Putra Malaysia.

Selain daripada seminar dan syarahan akademik, FSK juga mengadakan kolaborasi di peringkat antarabangsa. Jabatan Pengajian Islam dalam usahanya untuk menubuhkan "Akademi Pondok" telah menjalankan kolaborasi dengan beberapa institusi di Thailand seperti Universiti Fatoni. Tujuan utama kolaborasi ini adalah untuk membolehkan Jabatan Pengajian Islam meninjau pelaksanaan sistem pengajian pondok di universiti tersebut.

Di peringkat kebangsaan, FSK melalui jabatan-jabatan yang beroperasi di dalamnya mempunyai kerjasama dengan pelbagai institusi di Malaysia. Ia dilakukan dengan tujuan untuk berkongsi kemahiran dan kepakaran supaya kakitangan akademik di FSK dapat bergerak selari dengan perkembangan yang berlaku dalam bidang mereka. Sebagai contohnya, Jabatan Sejarah menjalankan kerjasama dengan FINAS. Selain FINAS, kerjasama yang mempunyai tujuan yang agak sama dijalankan dengan Jabatan Muzium Malaysia. Rentetan daripada kerjasama ini *Bengkel Dokumentari FINAS* telah dijalankan pada 20-26 September 2014 dan ia mendapat sambutan yang menggalakkan daripada pelajar-pelajar Jabatan Sejarah. Selain itu, Memorandum Persefahaman

(*Memorandum of Understanding*) dengan Jabatan Muzium Malaysia pada 5 Disember 2014 dan juga Arkib Negara Malaysia (ANM). Kerjasama dengan Jabatan Muzium memberi peluang kepada pelajar untuk memahami dengan lebih mendalam berhubung sumber-sumber dan dokumen sejarah dalam koleksi ANM bagi memudahkan mereka melakukan penyelidikan dalam bidang sejarah.

Jelasnya kolaborasi adalah salah satu platform yang membolehkan mereka menyalurkan kepakaran dan pengetahuan yang diperoleh melalui aktiviti akademik seperti penyelidikan, perundingan dan seumpamanya agar dapat disalurkan dan dikongsi dengan ahli masyarakat. Program-program seperti ini merupakan salah satu kesinambungan kejayaan usaha mereka yang terdahulu dan wajar diteruskan pada masa hadapan untuk memberi sumbangan yang terbaik kepada generasi seterusnya.

Penutup

SITC berasal dari sebuah institusi yang digunakan British sebagai memenuhi tanggungjawab mereka sebagai pentadbir. Raffles sebagai contohnya mencatatkan bahawa atas prinsip “*white men burden*” British bertanggungjawab untuk memberikan pendidikan kepada masyarakat tempatan yang daif dan tidak mengenali tamadun. Walaupun British menyediakan pendidikan, namun ia memastikan supaya pendidikan tersebut bertaraf rendah supaya tidak menggugat kestabilan kuasa mereka. Di samping itu, British juga mahu memastikan kos pendidikan tersebut tidak membebankan mereka, apatah lagi dengan beban ekonomi yang ditanggung British akibat Perang Dunia Pertama. Atas dasar untuk memastikan pelajaran berada di tahap rendah dan tidak menggunakan kos yang banyak SITC ditubuhkan pada 1922. Berbeza dengan motif kolonial yang terdapat di sebalik penubuhannya SITC menjadi salah satu institusi pendidikan yang berprestij di Malaya. Selepas merdeka, ia menyambung legasi kecemerlangan sebagai pusat pendidikan guru yang disegani di Malaysia sehingga dinaikkan taraf sebagai sebuah Universiti. FSK bercita-cita untuk bergerak selari dengan kecemerlangan sejarah SITC-UPSI. Oleh itu, sepanjang sedekad penubuhannya, FSK bergerak aktif untuk menjana ilmu dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan. Misinya adalah untuk menjadi platform yang berfungsi untuk menyumbangkan perkembangan ilmu secara berterusan bagi memperkayakan ilmu-ilmu dalam bidang sains sosial dan kemanusiaan di UPSI. Perkongsiaan ilmu melalui aktiviti-aktiviti kesarjanaan dan intelektual ahli-ahli akademik melalui pengajaran, penyelidikan dan aktiviti kemasyarakatan serta para pelajar yang dididik dalam budaya keilmuan diharapkan mampu memberi kesan positif dalam pembangunan masyarakat Malaysia umumnya dan masyarakat sekitar Tanjong Malim khususnya.

Rujukan

- A.Halim Ali & Raja Ahmad Shalaby. (2012). *Menelusuri jejak peradaban*. Malaysia: Persatuan Penulis Budiman Malaysia.
- Abu Bakar Nordin *et al.* (2000). *SITC-UPSI kesinambungan pendidikan*. Kuala Lumpur: Longman.
- Adnan Nawang. (2007). *Za'ba dan Melayu*. Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Andi Suwirta. (2006). Visi Yamin dan Sadarjoen Siswomartoyo tentang pentingnya pendidikan guru tingkat Universitas di Indonesia. *Historia Journal of Historical Studies*, 7 (2), 48-65.
- Awang Had Salleh (1979). *Malay secular education and teacher training in British Malaya with special reference to the Sultan Idris Training College*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Buku Panduan FSSK, Sesi 2005/06.
- Catatan Maktab Perguruan Sultan Idris, 22 October 1998.
- Catatan, Maktab Perguruan Sultan Idris, Siri Kedua Warisan ke Warisan, 22 October 1998, Auditorium Memorial Tunku Abdul Rahman Putra, Kuala Lumpur.
- Cenderamata*, Bil. 67, Dec 1975.
- Cenderamata*. Bil 1, 1989.
- Hasmah Muhamad Ali, Nurzan Mohd Wahie & Rashila Ramli. (2000). *Warisan Puteri Melayu dari MGC ke TKC (1947-1997)*. Kuala Lumpur: Old Girls' Association (MGC/TKC).

- Jatswan S.Sidhu. (1995). Pengenalan dan Perkembangan Sistem Pendidikan Vernakular Melayu di Brunei, 1906-1959. *Malaysia dari Segi Sejarah*, 23, 90-102.
- Kertas Cadangan Penstrukturan Nama Jabatan, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Dlm. Memo daripada Dekan FSSK kepada Timbalan Naib Canselor (Akademik & Antarabangsa), April 26, 2010.
- Kertas Cadangan Penubuhan Fakulti Pendidikan Teknikal dan Vokasional, UPSI.
- Kertas Dasar, Penstrukturan dan Penjenamaan Semula Fakulti-fakulti di UPSI.
- Lim Chung Tat. (2013). *University of Malaya 1949-1985: Its Establishment, Growth and Development*. Kuala Lumpur: Univeristy of Malaya Press.
- Mohamad Muzammil Mohamad Noor. (2012). *Guru Melayu dan Politik di Kedah 1940-1960*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Mohd Zamberi Abdul Malek. (2014). *Sir Richard Olaf Windstedt Orientalis atau Sarjana*. Tg.Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris
- Nopriyasman. (2006). Perguruan tinggi dan pembangunan bangsa; setengah abad Universitas Andalas, 1956-2006. *Historia Journal of Historical Studies*, 7(2), 99-117.
- Panduan Akademik: Program Ijazah Sarjana Muda Sesi 2015/2016, Fakulti Sains Kemanusiaan.
- Panduan Peraturan Akademik, Universiti Pendidikan Sultan Idris, 2004.
- Pangkalan Data, Jabatan Sejarah Fakulti Seni dan Muzik. 2004
- Philip Loh Fook Seng. (1975). *Seeds of separatism: Educational policy in Malaya, 1874-1940*. Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Ringkasan Eksekutif, Cadangan Penubuhan Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan.
- Surat daripada Pegawai Khas Naib Canselor (Akademik dan Antrabangsa) kepada Dekan Fakulti Sains Kemanusiaan Jun 17, 2010.
- Roff, W.R. (2003). *Nasionalisme Melayu*. (Terj. Ahmad Boestamam). Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.